

DÖNEM: 23

YASAMA YILI: 5

TBMM
DİLEKÇE KOMİSYONU
GENEL KURUL
KARAR CETVELİ

Sayı: 13

YAYIM TARİHİ
24/12/2010

T.C.
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu Kararı

Karar No: 24

Tarih: 22/12/2010

Dilekçe No	Dilekçinin Adı Soyadı, Adresi	Dilekçe Konusu
5176	Oya ÖZDEN Uncular Cd. No.28/2 Pk. 34672 Üsküdar/ İSTANBUL	Sivil toplum temsilcilerinin ve kişilerin yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak vs. materyalin milletvekillerine dağıtımında uygulanan sınırlamaların ve izin usulünün kaldırılmasını talep ediyor.

Dilekçe Komisyonu Genel Kurulu (DKGK), İçtüzüğün 115 ila 120 nci maddeleri çerçevesinde, sivil toplum temsilcilerinin ve kişilerin yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak vs. materyalin milletvekillerine dağıtımında uygulanan sınırlamaların ve izin usulünün kaldırılması talebini içeren dilekçeyi, önce Mardin Milletvekili Mehmet Halit DEMİR ve Edirne Milletvekili Rasim ÇAKIR’dan oluşan Alt Komisyon marifetiyle incelemiş; Alt Komisyon tarafından hazırlanan rapor ve dilekçe, DKGK’nın 22/12/2010 tarihli toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

1. İddia ve Talep

Kısaca belirtmek gerekirse dilekçede;

TBMM-Sivil Toplum Ortak Çalışma Gurupları Girişimi olarak “Sivil Toplumun Karar Sürecine Katılımı” konulu 3 çalıştay düzenlediklerini,

Bu çalışmalara çeşitli disiplinlerde faaliyet gösteren 42 Sivil Toplum Örgütü temsilcisinin katıldığını ve çalıştayın sonuç bildirisinde yer alan önerilerden birisinin de; Siyasi partiler ve milletvekilleriyle görüşmek üzere TBMM’ye gelen sivil toplum örgütü temsilcilerinin de herkes gibi geçmek zorunda olduğu “güvenlik araması” işlemi sırasında, beraberinde getirdikleri yazılı belgelere uygulanan kısıtlamaların ve TBMM posta dağıtım sistemindeki izin sisteminin kaldırılması olduğunu,

Evrakların dağıtımında geçerli olan izin sisteminin ve kamu görevlileri eli ile dağıtımın, STÖ temsilcilerinin parti temsilcileriyle, milletvekilleriyle ortak çalışmasını engellediğini, STÖ temsilcilerinin haberleşme ve bilgiyi sunma; milletvekilinin ise

haberleşme ve bilgi edinme özgürlüğünü engellediğini, zamanı iyi kullanamadıklarını, evrağın ulaşımının geciktirildiğini, bu durumun TBMM'nin demokratik imajına ve saygınlığına gölge düşürdüğünü,

Kitap, broşür, CD ve rapor gibi salt düşünce ürünü materyale, patlayıcılarla aynı muamele yapılmasının çirkin bir görüntü doğurduğunu,

Hâlbuki sivil toplumun TBMM çalışmalarına katılımının teşvik edilmesi gereken bir olgu olduğunu, ancak, uygulamayla Sivil Toplumun bir evrağının bile girişinin engellendiğini,

Örneğin, STÖ'lerin ortak paydalarını bir araya getiren “Yeni bir Anayasaya Doğru Sivil Önergeler” adlı kitabın dağıtımının uygun bulunmadığını,

İzin prosedürünü aşmak ve doğrudan evrakın dağıtılmasını sağlamak için PTT aracılığıyla dağıtım yoluna başvurma ek maliyet gerektirdiğini,

Evrakların dağıtımının izne tabi olmasının ve yasaklamanın sadece bir alışılmışlığın ve gereksiz kaygıların ürünü olduğunu,

Kaygıyı haklı gösterecek bir durumun varlığı durumunda, evrağı alan kişi ve makamın zaten gerekli müdahaleyi yapacağını,

Belirtilerek, TBMM Başkanlığının gerekli düzenleyici tasarrufla bulunmasının sağlanması talep edilmiştir.

2. İdarenin Açıklaması

2.1. Komisyon Başkanlığının bilgi ve inceleme talebine ilişkin TBMM Genel Sekreterliğin gönderdiği 25/6/2010 tarihli yazıda:

TBMM'de milletvekillerine ulaştırılmak üzere gönderilen her türlü posta, paket, davetiye, mektup, tebrik, kitap, basılı yayın ve broşürler ile yerel ve ulusal gazetelerin dağıtımı TBMM Başkanlığınca belirlenen 03/12/2004 tarih ve 1256 sayılı posta dağıtım esasları çerçevesinde İç Hizmetler Müdürlüğüne bağlı Posta Dağıtım Bürosunca yürütüldüğü,

Türkiye Büyük Millet Meclisine gönderilen posta ve diğer dokümanların, TBMM Güvenlik Yönetmeliğine göre patlayıcı maddelere karşı güvenlik kontrolünden geçirildiği, TBMM'ye gelen ziyaretçiler de anılan yönetmelik hükümleri uyarınca güvenlik uygulamasından sonra kampusa alındığı,

Müştekinin dile getirdiği ve 2008 yılında dağıtılması talep edilen “Yeni Bir Anayasaya Doğru Sivil Önergeler 2008 Kitabının” milletvekillerine dağıtılmak üzere ilgili makamlara arz olunduğu, uygun görüş verilmediği için dağıtımın gerçekleştirilmediği,

Belirtilmiştir.

Genel Sekreterliğin bahse konulu yazısına ekli sunulan 3/12/2004 tarihli TBMM Başkanlığı Oluruna konu “TBMM'ye Posta Yoluyla Veya Elden Gelen Her Türlü Posta, Paket İle Diğer Basılı Malzemenin Dağıtımına İlişkin Esaslar” başlıklı düzenlemede;

“Milletvekillerine PTT kanalıyla gelen taahhütlü, iadeli taahhütlü ve APS gibi zimmetli posta, TBMM Koruma Müdürlüğü elemanlarınca gerekli güvenlik kontrolü

yapıldıktan sonra PTT görevlilerince Sayın Milletvekillerine veya sekreterlerine imza karşılığı verileceği,

Özel , Tüzel kişilerden ve yetkili kuryeler tarafından Milletvekillerine dağıtılmak üzere gelen davetiye, kitap, dergi vb. dokümanların dağıtımında; İç Hizmetler Müdürlüğünce Genel Sekreterliğin uygun görüşleri alındıktan sonra, ilgili İdare Amirinden alınacak yazılı olurla TBMM Koruma Müdürlüğü elemanlarının güvenlik kontrolünü müteakip Posta Dağıtım Bürosu personeli nezaretinde Milletvekili posta kutularına, gerek görüldüğünde Milletvekili sekretaryasına dağıtımı elden yapılacağı,

Sayın Milletvekillerine ulaştırılmak üzere TBMM İç Hizmetler Müdürlüğü Posta Dağıtım Bürosuna gelen anket ve araştırmalar TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Daire Başkanlığınca, Genel Sekreterlik Makamının onayı ve İdare Amirinin yazılı oluru ve gerekli hallerde TBMM Başkanlık Makamının bilgisi dâhilinde yapılacağı,

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne; Kamu Kurum ve Kuruluşları ile özel sektör ve sivil kuruluşlarından Milletvekilleri ve personele duyurulmak üzere konferans, etkinlik (sempozyum, panel, toplantı vb.) her türlü afiş, broşür ve ilan İç Hizmetler Müdürlüğünce, Genel Sekreterlik Makamının uygun görüşleri alındıktan sonra ilgili İdare Amirinden alınacak yazılı onayla; TBMM Koruma Müdürlüğü elemanlarının kontrolünden sonra Posta Dağıtım Bürosu personeli tarafından ilan panolarına asılacağı, ”

Belirtilmiştir.

2.2.Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının 11/11/2010 tarihli ve 1410 sayılı Oluruna konu dağıtım esaslarına ilişkin düzenlemesinde:

Milletvekillerine; PTT kanalıyla veya Bakanlıklar, Kamu Kurum ve Kuruluşları ile Elçilikler, Siyasi Parti Grupları, Siyasi Parti Genel Merkezleri ile Teşkilatları, Belediyeler ve milletvekillerinden gelen her türlü (taahhütlü, iadeli taahhütlü, tebrik, davetiye, mektup, ulusal ve yerel gazeteler, CD, DVD vb.) materyalin dağıtımının, TBMM Koruma Daire Başkanlığı görevlilerince yapılacak güvenlik kontrolünden sonra, dağıtımı izine tabi tutulmadan, doğrudan milletvekillerine veya sekreterlerine verilmek suretiyle gerçekleştirileceği,

Gerçek ve tüzel kişilerden, milletvekillerine dağıtılmak üzere gelen her türlü materyalin dağıtımının, TBMM Koruma Daire Başkanlığı görevlilerince yapılacak güvenlik kontrolünü takiben, PTT ve/veya yetkili kuryeler tarafından milletvekili sekretaryasına teslim edilmek suretiyle gerçekleştirileceği,

Milletvekillerine ulaştırılmak üzere TBMM'ye gelen anket ve araştırmalar, İletişim Daire Başkanlığınca Genel Sekreterin uygun görüşü ve ilgili İdare Amiri'nin yazılı oluru alınarak ve gerekli hallerde TBMM Başkanlık Makamının bilgisi dâhilinde yapılacağı,

Belirtilmiştir.

c-) Usul ve Esasa ilişkin Değerlendirme

Komisyonumuz, “Sivil toplum temsilcilerinin ve kişilerin yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak, CD vs. milletvekillerine dağıtımında uygulanan sınırlamaların ve izin usulünün kaldırılması” talebini içeren dilekçe konusunun genellik arz etmesi nedeniyle gündemine almayı uygun bulmuştur.

Yapılan usulî incelemede gündeme alınan dilekçenin, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına dair Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün 115 ilâ 120 nci maddelerinde belirtilen koşulları taşıdığı görülmüş, dilekçe konularının DKGK'da esastan incelenmesi uygun bulunmuştur.

Bu çerçevede konunun muhataplarının yazılı ve şifahi bilgisine başvurulmuş, sunulan bilgi ve belgeler incelenip değerlendirilmiştir.

Yapılan incelemede, 03/12/2004 tarih ve 1256 sayılı Başkanlık Makamının Oluru ile belirlenen Dağıtım Esaslarında TBMM'ye gelen evrakın vs. PTT'den veya elden gelmiş olmasına göre farklı prosedür izlendiği, belirlenen prosedüre göre PTT yoluyla gelen evrağın gerekli güvenlik kontrolünden geçirildikten sonra “izne tabi tutulmaksızın” bizzat PTT görevlisi tarafından milletvekillerine ulaştırıldığı, ancak kişiler ve sivil toplum yetkilileri tarafından elden getirilen veya yetkili kuryeler tarafından getirilen evrağın dağıtımında “özel izne tabi tutulma” (Genel Sekreterin Uygun Görüşü, İdari Amirin Oluru) ve kurum personeli nezaretinde dağıtımın benimsendiği, bu durumun uygulamada başta sivil toplum kuruluşları temsilcileri olmak üzere kişi ve kuruluşların doğrudan bir evrağı milletvekillerine dağıtımını engellediği, şikâyet konu edilen kitabın PTT yoluyla gönderilmesi durumunda izin almaksızın doğrudan milletvekillerine ulaştırılmasının mümkün olduğu düşünüldüğünde uygulamanın kendi içerisinde çelişki içerdiği anlaşılmıştır.

Şikâyet konusuna ilişkin Tarafımızca yapılan inceleme sonucunda;

Gerekli güvenlik kontrolünden geçirildikten sonra, PTT kanalıyla gelen evrağın doğrudan dağıtıldığı düşünüldüğünde, kişi ve sivil toplum kuruluşları tarafından dağıtılmak istenen evrak için ayrıca izin prosedürünün öngörülmesinin çok anlamlı olmayacağı,

PTT yoluyla posta göndermenin belirli bir maliyeti gerektireceği düşünüldüğünde, kişilerin kendi evraklarını doğrudan kendilerinin dağıtmalarında meşru bir menfaatlerinin olduğu,

Kaldı ki 3/12/2004 tarihli Oluru konu uygulamanın sivil toplumun ve kişilerin milletvekilleri nezdinde yasama faaliyetine katılımını, bilgi sunma hakkını ve olanağını, yine milletvekillerinin de bilgiye ulaşma ve haberleşme hak ve hürriyetini engelleyecek sonuçlar doğurabileceği, bu durumun Anayasal temel haklarla bağdaşmayan uygulamalara neden olabileceği,

Bir nevi sansür anlamına gelecek bu durumun temel hak ve hürriyetlerin en başta güvencesi olan TBMM'nin kurumsal saygınlığını zedeleyebileceği,

Diğer taraftan özel nitelikteki evrağın izin alınarak ve kurum personeli marifetiyle dağıtılmasının dağıtılan evrağa kurumsal bir nitelik ve algı katacağı, birimlerin, “Meclis bu

evrakı dağıttı” algılamasına neden olacak bir işlem yapmak istemeyeceği ve dağıtım hususundaki inisiyatifi izin vermeme meylî içerisinde kullanabilecekleri, bunun gereksiz endişeye ve eleştiriye neden olacağı,

Ayrıca özel nitelikteki evrağın dağıtımının bir kamu hizmeti olarak kamu personeline yaptırılmasının idare hukuku ilkeleriyle her zaman bağdaşmayacağı,

Değerlendirilmiştir.

Bu tespitler çerçevesinde Dilekçe Komisyonu Başkanlığının 4/11/2010 tarihli ve 2539 sayılı yazısı ile konunun değerlendirilmesi TBMM Başkanlığından talep edilmiştir.

TBMM Başkanlığı Makamının 11/11/2010 tarihli ve 1410 sayılı Oluruna konu yeni düzenleme içeren dağıtım esaslarında, düşünce ürünü (taahhütlü, iadeli taahhütlü, tebrik, davetiye, mektup, ulusal ve yerel gazeteler, CD, DVD vb.) evrak vs.’nin dağıtımında benimsenen “izin ve bildirim” usulünün kaldırıldığı, “güvenlik kontrolünden sonra söz konusu materyalin dağıtılabilmesinin” benimsendiği; yine özel hizmet niteliğine haiz evrağın dağıtımının kamu personeli eliyle dağıtımından vazgeçildiği, bu şekilde hukuka aykırılığı yönünde ciddi belirtiler olan bu uygulamaların düzeltildiği memnuniyetle görülmüştür.

Ancak, söz konusu dağıtım esaslarında; milletvekillerine PTT kanalıyla veya kamu kurum ve kuruluşları (bakanlıklar, elçilikler, siyasi parti grupları, siyasi parti genel merkezleri ile teşkilatları, belediyeler ve milletvekilleri vs.) gibi kamusal niteliği olan gerçek ve tüzel kişilerden gelen evrak vb. materyalin dağıtımının, söz konusu kurumun kendi temsilcisi ve kuryesi aracılığıyla doğrudan milletvekillerine veya sekreterlerine verilmek suretiyle gerçekleştirilebileceği belirtilirken;

Özel niteliği olan gerçek ve tüzel kişiler bundan ayrı tutularak, bu kişilerce milletvekillerine dağıtılmak istenilen her türlü düşünce ürünü materyalin dağıtımının, bizzat bu kişilerce veya temsilcilerince yapılabilmesi engellenerek, PTT ve/veya (mevzuata göre tanımlanmış) yetkili kuryeler aracılığıyla milletvekiline veya sekreteryasına teslim edilebileceği, belirtilmiştir.

Komisyonumuz;

PTT yoluyla ve kargo/kurye şirketleri aracılığıyla posta göndermenin belirli bir maliyet gerektireceğinden, özel gerçek ve tüzel kişilerin de kendi evraklarını vs. doğrudan kendilerinin dağıtmalarında meşru bir menfaatlerinin olduğu,

Aracı kurum marifetiyle dağıtımdaki maliyet unsurunun sivil toplumun ve kişilerin milletvekilleri nezdinde yasama faaliyetine katılımını, bilgi sunmasını yer yer engelleyen sonuçlar doğurabileceği,

Kişinin kendisinin TBMM’ye girebildiği, evrağının da milletvekillerine dağıtılabilirdiği bir durumda, kişinin yanında getirdiği evrağının girişinin engellenmesinin çok ta anlamlı olmayacağı,

Gerekçeleriyle, gerekli güvenlik kontrolünden geçirilmesi ve Meclis giriş kurallarına uyulması şartıyla, özel gerçek ve tüzel kişilerden gelen düşünce ürünü evrak vs. materyalin, dağıtımının da (kamu kurumları için geçerli olan) doğrudan bu kişilerce veya temsilcilerince

yapılabilmesinin imkânının sağlanmasının hizmet gerekleri bakımından daha yerinde olacağı kanaatine ulaşmıştır.

Gereği Düşünüldü:

Sivil toplum temsilcilerinin ve kişilerin yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak vs. materyalin milletvekillerine dağıtımında uygulanan sınırlamaların ve izin usulünün kaldırılması talebini içeren dilekçeye ilişkin, yukarıdaki tespit ve değerlendirmeler çerçevesinde;

- Sivil toplum temsilcilerinin ve kişilerin yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak vs. materyalin milletvekillerine dağıtımında uygulanan izin/bildirim usulünün, TBMM Başkanlığı Makamının 11/11/2010 tarihli Oluruna konu düzenlemeyle kaldırılması ve müştekilerin talebinin TBMM Başkanlığının işlemiyle karşılanması sebebiyle bu konuda başkaca bir karar vermeye mahal bulunmadığına,
- TBMM Başkanlığından, gerekli güvenlik kontrolünden geçirilmesi ve Meclis giriş kurallarına uyulması şartıyla, özel gerçek ve tüzel kişilerin de yanlarında getirdikleri düşünce ürünü evrak vs. materyalin dağıtımının (kamu kurumları için geçerli olan) doğrudan bu kişilerce veya temsilcilerince yapılabilmesine yönelik dağıtım esaslarında düzeltme yapılmasının istenilmesine,

3071 sayılı Kanun ve TBMM İçtüzüğü'nün ilgili maddeleri gereğince, itiraz yolu açık olmak üzere oybirliğiyle karar verildi.

Karar No:24

Konu : Kişilerin ve sivil toplum temsilcilerinin TBMM içerisinde evraklarını izin usulüne tabi olmaksızın dağıtabilmeleri talebini içeren 5176 numaralı dilekçe ve Alt Komisyon raporu.

Yahya AKMAN
Şanlıurfa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanı

Ali KUL
Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Başkanvekili

toplantıya katılmadı
Faruk KOCA
Ankara Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Sözcüsü

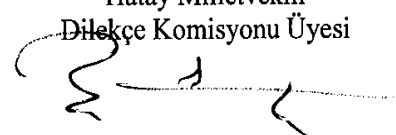

Mehmet Halit DEMİR
Mardin Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Katip Üyesi

Seracettin KARAYAĞIZ
Muş Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı
Hüseyin BESLİ
İstanbul Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Ahmet ÖKSÜZKAYA
Kayseri Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Fuat ÖLMEZTOPRAK
Malatya Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

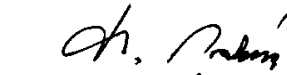
Fuat ÇAY
Hatay Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Muharrem VARLI
Adana Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Rasim ÇAKIR
Edirne Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

toplantıya katılmadı
Fatma KURTULAN
Van Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Recep TANER
Aydın Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi

Hayrettin ÇAKMAK
Bursa Milletvekili
Dilekçe Komisyonu Üyesi